

**21 DE MARÇ
DEL 2016
DIA MUNDIAL
DE LA**

POESIA

Una iniciativa de
la Institució de les
Lletres Catalanes
i la Federació Catalana
d'Associacions
i Clubs UNESCO

lletrescatalanes.cat/dmp

#dmp
@lletres

El dia 21 de març va ser proclamat per la UNESCO **Dia Mundial de la Poesia**. Per celebrar-lo en aquesta edició, la poeta tarragonina Olga Xirinacs ha escrit el poema "Preneu les roses", que hem traduït a vint llengües, entre les quals hi ha les altres oficials a Catalunya i algunes escollides d'entre les parlades en el país.

Olga Xirinacs (Tarragona, 1936), és escriptora i professora de piano. Al llarg de la seva prolífica vida literària ha escrit novel·la, poesia, conte, prosa poètica, novel·la curta per a joves i quadern de viatges. Ha estat reconeguda amb els premis més importants de la literatura catalana; en poesia, el Carles Riba (1987) i els Jocs Florals de Barcelona; en narrativa hi destaquen el Josep Pla (1982), el Sant Jordi de novel·la (1984) -i Crítica Serra d'Or (1986)-, el Ramon Llull (1986) i el Sant Joan (1990). Aquell mateix any rep, en reconeixement a la seva trajectòria literària, la Creu de Sant Jordi. Entre d'altres llengües, ha estat traduïda al castellà, alemany, anglès, francès i rus.

Amb aquesta iniciativa, la Institució de les Lletres Catalanes i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO amb la col·laboració dels Serveis Territorials del Departament de Cultura, el Departament d'Ensenyament, el Departament de Justícia, Biblioteques de Catalunya, el Consorci per a la Normalització Lingüística, la Conselleria de Participació, Transparència i Cultura del Govern de les Illes Balears, l'Institut Ramon Llull, el Gremi de Llibreters de Catalunya, l'Espai Llull a l'Alguer i la Fundació Catalana Síndrome de Down, us proposen convertir el Dia Mundial de la Poesia en una gran festa de la paraula i de les lletres.

Preneu les roses

Mireu, és tan sols un moment. Contempleu com entra la primavera de sang verda. Preparo el meu quadern per escriure una estona sobre aquest fenomen que arriba en silenci. Potser un vent lleu, potser un mestral mourà les fulles de les mèlies, de les moreres i dels avellaners, portarà el perfum dels jacints a les places, sobre tombes recents, sobre les oblidades, i recordarà a vius i morts que en aquest mes de març hi ha un dia que en diuen dels poetes. De la poesia. Tolstoi va escriure *Resurrecció*, la contundent entrada a la força del viure i a l'ambició dels homes, tot en una sola pàgina, la primera. Oh, sí, llegiu-la. Perquè si alguna cosa cal que digui el poeta és que la vida torna i es fa lloc, i que els homes lluiten contra tota natura. Contempleu, també, *La primavera*, d'Odilon Redon al Museu Puixkin: la dona rosa i nua sota l'arbre immens, i no cal dir res més en aquest dia vint-i-u de març. L'he escrit ja fa molts anys, aquesta primavera, mentre els llorers creixien i oferien corones victorioses. Preneu les roses abans no s'esfullin. Fulles i fulls de llibre s'abandonen a la fràgil esperança del poeta.

Olga Xirinacs

Nehmt die Rosen

Schaut her, es dauert nicht lang. Betrachtet,
wie der Frühling kommt mit grünem Blut.
Ich hole mein Heft, um ein wenig darüber zu schreiben,
wie dieses Phänomen ganz still eintritt.
Vielleicht rüttelt ein leichter Wind, vielleicht der Mistral
an den Blüten der Zedrachbäume,
an den Brombeerranken und Haselnussbüschen,
und trägt den Duft der Hyazinthen auf den Platz,
auf die frischen Gräber und die vergessenen,
und erinnert die Lebenden und Toten daran, dass es jetzt im März
einen Tag gibt, den man Tag der Dichter nennt. Der Poesie.
Tolstoi schrieb die *Auferstehung*, das wuchtvolle Eintreten
der Menschen in Lebenskraft und Ehrgeiz;
all das auf einer einzigen Seite, der ersten.
Oh ja, lest sie. Denn wenn es etwas gibt, was ein Dichter sagen muss,
dann dass das Leben wiederkehrt und Raum greift, und die Menschen
kämpfen wider alle Natur. Betrachtet auch
Den Frühling von Odilon Redon im Puschkin-Museum:
die rosige, nackte Frau unter dem enormen Baum;
mehr braucht man nicht zu sagen an diesem einundzwanzigsten März.
Diesen Frühling schrieb ich schon vor vielen Jahren,
als Lorbeerbüsche wuchsen und Siegerkronen
darboten. Nehmt die Rosen,
bevor sie sich entblättern. Blätter von Blüten und Büchern
ergeben sich der zarten Hoffnung des Dichters.

Olga Xirinacs

Übersetzt von Roger Friedlein

Ddmet ifsan

Muqlet, tirmelt kan.

Sikkdet anekcum n tefsut mm-idammen izegzawen.

Sersey-d tazmamt ad aruy kra

ɣef temkerra-a i d-iwwden s tsusmi.

Wissen d adu afessas, wissen d adu mistral,

ad ihuz afriwen n ibiqes,

afriwen n ttut d ubendaq,

ad yawi tafenda n ifsan ɣer tegwnatin,

ɣer izekwan imaynuten, ɣer wid ittwattun,

a d-ismekti imudduren d yimettanen ɣef aggur n meɣres

deg-s ass nnan d ass n imedyazen. D ass n tmedyazt.

Tolstoy yura *Tuɣalin* ɣer tudert,

tazitla n yemdanen, d uneffig n tudert,

deg yiwen n usebtar, deg umezwaru.

ɣas ɣret, ɣret-tt. Acku ma yella kra izmer ad-t-id-yini umedyaz

tudert tettuyal-d tettay amkan, imdanen ttnayen mgal kra yellan.

Walit dayen "Tafsut" n Odilon Redon deg usalay Puckin :

tameɛttut timizwiɣt d tuzzuft ddaw n useklu annect,

ɣas susem ur d-tinni kra ass-a n snat tmerwin d yiwen di meɣres.

Uriɣ-tt yakan d iseggasen aya tefsut-a,

imi tgemmu terselt tettak-d tizibba n trennawt.

Ddmet ifsan send ad ftutsen.

Afriwen d tferktin n udlis bran i iman nsen

ɣef usirem areqqaq n umedyaz.

Olga Xirinacs

Tasuqqelt n Salem ZENIA

Gather the roses

Look, it's only a moment. Watch
how green-blooded spring comes in.
I open my notebook to write for a while
about this phenomenon that arrives in silence.
Maybe a light wind, maybe a mistral
will shake the leaves of the chinaberries,
of the mulberry trees and the hazel-bushes,
will carry the hyacinths' scent to city squares,
over recent graves, the forgotten ones,
and will remind the living and the dead that in this month of March
there is a day they say is the poets'. Is poetry's day.
Tolstoy wrote *Resurrection*, the impressive gateway
to the life force and to men's ambition,
all in a single page, the first.
Oh, yes. Read it. Because if there's something the poet needs to say
it is that life returns and makes space for itself, and that men
fight against the whole of nature. Look, too,
at *Spring* by Odilon Redon in the Pushkin Museum:
the rosy, naked woman beneath the vast tree,
and there's nothing more to say on this twenty-first of March.
I have written it many years ago now, this spring,
while the laurels flourish and offer
crowns of victory. Gather the roses
before they lose their leaves. Leaves and a book's pages
yield to the fragile hopes of the poet.

Olga Xirinacs

English translation by Anna Crowe

خُذُوا الْوُرُودَ

أنظروا، إنَّها مُجْرَدُ لَحْظَةٍ. تأملوا
 كَيْفَ يَدْخُلُ الرَّبِيعُ الْأَخْضَرَ النَّمَّ.
 أَعِدْ نَفْسِي لِلْكِتَابَةِ حِينَا
 حَوْلَ هَذِهِ الظَّاهِرَةِ الَّتِي تَأْتِي فِي صَمْتٍ.
 قَدْ تَكُونُ رِيحًا خَفِيفَةً، قَدْ تَكُونُ بَارِدَةً
 سَيُحَرِّكُ الْأُورَاقَ الْأَرْجَوَانِيَّةَ،
 أُورَاقُ شَجَرَةِ النَّوْتِ الْأَبْيَضِ، وَأَشْجَارِ الْبُنْدُقِ،
 سَتَحْمِلُ عُطُورَ الرَّيَاحِ إِلَى السَّاحَاتِ،
 فَوْقَ الْقُبُورِ الْخَدِيثَةِ، فَوْقَ الْقُبُورِ الْمُنْسِيَّةِ،
 وَسَأَذْكَرُ الْأَحْيَاءَ وَالْأَمْوَاتِ أَنْ فِي شَهْرِ آذَارِ هَذَا
 هُنَاكَ يَوْمٌ يُسَمَّى بِيَوْمِ الشُّعْرَاءِ، يَوْمِ الشُّعْرِ.
 تَوْلَسْتُوِي كَتَبَ الْقِيَامَةِ، الدُّخُولِ الْقَوِيِّ الْحَاسِمِ
 إِلَى قُوَّةِ الْعَيْشِ وَإِلَى طُمُوحِ الرِّجَالِ،
 كُلُّ شَيْءٍ فِي صَفْحَةٍ وَاحِدَةٍ، فِي الصَّفْحَةِ الْأُولَى.
 يَا اللَّهُ، نَعَمْ، إِقْرَأُوهَا. لِأَنَّ إِذَا كَانَ هُنَاكَ شَيْءٌ رَانِعٌ يَقُولُهُ الشَّاعِرُ
 فَهُوَ أَنَّ الْحَيَاةَ تَعُودُ وَتَتَحَوَّلُ إِلَى مَوْقِعٍ، وَالرِّجَالُ
 يُكَافِحُونَ ضِدَّ الطَّبِيعَةِ. تَأْمَلُوا أَيْضًا،
 "رَبِيع" أَوْدِيلُون رِيدُون فِي مَتَحَفِ بوشكين:
 الْمَرْأَةُ الْوَرْدِيَّةُ وَالْعَارِيَّةُ تَحْتَ الشَّجَرَةِ الضَّخْمَةِ،
 وَلَيْسَ هُنَاكَ حَاجَةٌ لِقَوْلِ أَيِّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْيَوْمِ، الْحَادِي وَالْعِشْرِينَ مِنْ آذَارِ.
 لَقَدْ كَتَبْتُ قَبْلَ سِنَوَاتٍ عَدِيدَةٍ، فِي الرَّبِيعِ،
 فِي الْوَقْتِ الَّذِي كَانَتْ فِيهِ شَجَرَةُ الْغَارِ تَتَمَوَّأُ لِقُدُومِ
 تَاجِ الْمُنْتَمِرِ. خُذُوا الْوُرُودَ قَبْلَ أَنْ تَسْقُطَ أُورَاقُهَا. أُورَاقُ وَصَفْحَاتُ الْكِتَابِ
 تُتْرَكُ عَلَى الْأَمْلِ الْهَشِّ لِلشَّاعِرِ.

أولغا تشيريناكس Olga Xirinacs

ترجمة: هشام أبوشرار

Traducció: Hesham Abu-Sharar

Քաղեցէ՛ք վարդերը

Նայեցէ՛ք, միայն մի վայրկեան է: Դիպեցէ՛ք
ինչպէս կը մտնէ գարունը իր կանաչ արիւնով:
Տեպրակս կը պարրաստեմ մի պահ գրեզու համար
այս լռութեամբ եկող երեսոյթի մասին:
Գուցէ թեթեւ մի հով, գուցէ քամին
պիտի ցնցէ տրեւները եասամաններուն,
թթենիներուն և կաղիններուն,
յակիթներու բոյրը պիտի տանի դէպի հրապարակները,
նոր գերեզմաններու վրայ, մոռցուածներուն վրայ,
և պիտի յիշէ ողջերուն ու մեռեալներուն որ այս Մարտ ամսուն,
օր մը կայ որ բանաստեղծներունն է կ'ըսեն: Բանաստեղծութեանը:
Թողսոյրը գրեց *Յարութիւն* վերջնական մուտքը
կեանքի ուժին և մարդկանց ցանկութեան,
բոլորը մէկ էջի մէջ, առաջինը:
Ո՛հ, այո՛, կարդացէ՛ք այդ գիրքը: Որովհետեւ եթէ բան մը կայ որ բանաստեղծը
պէտք է ըսէ, այն է որ կեանքը կը վերադառնայ և տեղ կը բռնէ, և մարդիկ
ողջ բնութեան դէմ կը պայքարին: Դիպեցէ՛ք, նաեւ,
Օսրիլոն Ռեբոնի "Գարուն"ը, Բուշգինի թանգարանին մէջ.
վարդագոյն կինը, և մերկ ահագին ծառին տակ,
և ուրիշ բան պէտք չկայ ըսել այս քսանըմէկ Մարտին:
Արդէն տարիներ առաջ գրած էի, այս գարունը,
մինչդեռ դափնիները կ'աճէին և յաղթական պսակներ
կ'ընծայէին: Քաղեցէ՛ք վարդերը
նախ քան տրեւները թափուին: Տրեւներ և գրքի էջեր
բանաստեղծին նուրբ յոյսին կը յանձնուին:

Օլկա Շիրինագս
Թարգմանութիւն՝ Մարիա Յովհաննէսեան
Traducció de Maria Ohannesian

Garrái les roses

Mirái, ye namás un momentu. Contemplái
cómo entra la primavera de sangre verde.
Preparo'l mio cuadernu pa escribir un cachu
sobre esti fenómenu qu'apuerta en silenciu.
Seique un airín, seique un airón
moverá la fueya de les aleñes,
de les moreres y de les ablanales,
trairá l'arume de los xacintos a les places,
sobre tumbes recientes, sobre les escaecies,
y recordará a vivos y a muertos que nesti mes de marzu
hai un día que dicen de los poetas. De la poesía.
Tolstoi escribió *Resurrección*, la contundente entrada
na fuerza del vivir y na ambición de los homes,
too nuna páxina namás, la primera.
O, sí, lleéila. Porque se dalguna cosa tien que dicir el poeta
ye que la vida vuelve y pon pueblu, y que los homes
lluchen contra toa naturaleza. Contemplái, tamién,
La primavera d'Odilon Redon nel Muséu Púxkin:
la muyer rosa y esnuda baxo l'árbol inmensu,
y nun fai falta dicir más nada nesti ventiún de marzu.
Escribila yá hai munchos años, esta primavera,
mentes los lloreos espolletaben y ufrien
corones victorioses. Garrái les roses
enantes qu'esfueyen. La fueya de los árboles y les fueyes del llibru
abandónense a la fráxil esperanza del poeta.

Olga Xirinacs

Traducíu por Xuan Bello

Coged las rosas

Mirad, es tan solo un momento. Contemplad cómo entra la primavera de sangre verde. Preparo mi cuaderno para escribir un rato sobre este fenómeno que llega en silencio. Quizá un viento leve, quizá un mistral moverá las hojas de las lilas, de las moreras y de los avellanos, llevará el perfume de los jacintos a las plazas, sobre tumbas recientes, sobre las olvidadas, y recordará a vivos y muertos que en este mes de marzo hay un día que llaman de los poetas. De la poesía. Tolstói escribió *Resurrección*, la contundente entrada a la fuerza de vivir y a la ambición de los hombres, todo en una sola página, la primera. Oh, sí, leedla. Porque si algo es preciso que diga el poeta es que la vida vuelve y se hace sitio, y que los hombres luchan contra toda naturaleza. Contemplad, también, *La primavera*, de Odilon Redon en el Museo Pushkin: la mujer rosa y desnuda bajo el árbol inmenso, y no es preciso decir nada más en este día veintiuno de marzo. La he escrito hace ya muchos años, esta primavera, mientras los laureles crecían y ofrecían coronas victoriosas. Coged las rosas antes de que se deshojen. Hojas y páginas de libro se abandonan a la frágil esperanza del poeta.

Olga Xirinacs

Traducción de Carlos Vitale

Pluk roserne

Se, det er kun et øjeblik. Betragt
 Hvordan foråret med det grønne blod kommer.
 Jeg tager mit hæfte frem for at skrive en lille stund
 Om dette fenomen som kommer i stilhed.
 Måske en svag vind, måske en mistral
 Bevæger bladene på syrenerne,
 På morbærtræerne og hasselbuskene,
 Fører duften af hyercinterne over pladserne,
 Over nyligt gravede grave, over de glemte,
 Og minder levende og døde om at der i denne marts måned
 Er en dag som hedder digterens dag. Digtenes dag.
 Tolstoi skrev *Genopstandelsen*, den slående åbning
 Til styrken i at leve og til menneskets ambition,
 Alt sammen på en eneste side, den første.
 Oh, ja, læs den. For hvis der er noget som digteren nødvendigvis må sige.
 Er det at livet kommer tilbage og det finder sin plads, og at mennesket
 Kæmper mod al natur. Betragt også
Foråret af Odilon Redon på Pushkin Museet:
 Den nøgne rosa kvinde under det enorme træ,
 Og det er ikke nødvendigt at sige mere på denne dag,
 den enogtyvende marts.
 Jeg har skrevet det for mange år siden, dette forår,
 Mens lauerbærtræerne groede og tilbød
 Sejrende kranser. Pluk roserne
 Før de taber bladene. Blade og blade i bøger
 Hengiver sig til digterens skrøbelige håb.

Olga Xirinacs

Oversættelse: Ann-Marie Holm-Nielsen

Har itzazue arrosak

Begira, une bat besterik ez da. Begietsi ezazue nola sartzen den udaberria bere odol berdeaz. Nire kaiera prestatu dut, isilean iristen den fenomeno honetaz tarte batean idazteko. Beharbada haize leun batek, beharbada ipar beltzak astinduko ditu paradisiko melien, masustondoen eta hurritzen hostoak; hiazintoen lurrina eramango du plazetara, hilobi berrien gainera, ahaztuen gainera, eta hildakoei eta biziei gogoraraziko die badela martxo honetan poetena deritzan egun bat. Poesiarena. Tolstoik *Pizkundera* idatzi zuen, bizi indarraren eta gizakien goranahiaren sarrera erabatekoa, dena orrialde bakar batean, aurrenekoan. Oi, bai, irakur ezazue. Izan ere, horixe esan behar baitu poetak, bizitza itzuli egiten dela, eta leku hartzen, eta gizakiak natura ororen aurka borrokatzen direla. Beha ezazue, halaber, Odilon Redon-en *Udaberria*, Puxkin Museoan: emakume arrosa zuhaitzarraren azpian biluzik, eta ez dago beste zer esanik martxoaren hogeita bat honetan. Duela jada urte asko idatzi nuen udaberri hau, ereintzak hazten ziren, eta garaipen koroak eskaintzen zituzten garaian. Har itzazue arrosak orriuldu baino lehen. Hostoek eta liburu orriek men egiten dute poetaren itxaropen hauskorren aurrean.

Olga Xirinacs

Itzulpena: Gerardo Markuleta

Prenez les roses

Regardez, c'est juste un instant. Contemplez
l'entrée du printemps au sang vert.
Je prépare mon cahier pour écrire un moment
sur ce phénomène qui arrive en silence.
Peut-être un vent léger, peut-être un mistral
remuera les feuilles des lilas des Indes,
des mûriers et des noisetiers,
portera l'odeur des jacinthes sur les places,
sur les tombes récentes, sur les oubliées,
et rappellera aux vivants et aux morts qu'en ce mois de mars
il existe une journée dite des poètes. De la poésie.
Tolstoï a écrit *Résurrection*, l'entrée contondante
dans la force du vivant et l'ambition des hommes,
tout en une seule page, la première.
Oui, lisez-la. Car si le poète a quelque chose à dire
c'est que la vie revient et prend sa place, et que les hommes
luttent contre toute nature. Contemplez, aussi,
Le Printemps d'Odilon Redon au Musée Pouchkine :
la femme rose et nue sous l'arbre immense,
rien d'autre à dire en ce vingt-et-un mars.
Je l'ai écrit il y a bien des années, ce printemps,
quand les lauriers poussaient et offraient
des couronnes victorieuses. Prenez les roses
avant qu'elles ne s'effeuillent. Feuilles de jardin et de livre
s'abandonnent à l'espoir fragile du poète.

Olga Xirinacs

Traduction : Annie Bats

Collede as rosas

Mirade, é tan só un intre. Contemplade como entra a primavera de sangue verde. Preparo o meu caderno para escribir un chisco sobre este fenómeno que chega en silencio. Se cadra un vento leve, se cadra un mistral moverá as follas das lilas, das moreiras e das abeleiras, levará o perfume dos xacintos ás prazas, sobre tumbas recentes, sobre as esquecidas, e lembrará a vivos e mortos que neste mes de marzo hai un día que chaman dos poetas. Da poesía. Tolstoi escribiu *Resurrección*, a contundente entrada á forza do vivir e á ambición dos homes, todo nunha soa páxina, a primeira. Oh, si, lédea. Porque se algo cómpre que diga o poeta é que a vida volve e se fai sitio, e que os homes loitan contra toda natureza. Contemplade, tamén, *A primavera*, de Odilon Redon no Museo Pushkin: a muller rosa e espida baixo a árbore inmensa, e non cómpre dicir máis nada neste día vinte e un de marzo. Escribina xa hai ben anos, esta primavera, mentres os loureiros medraban e ofrecían coroas vitoriosas. Collede as rosas antes de que esfollen. Follas e follas de libro abandónanse á fráxil esperanza do poeta.

Olga Xirinacs

Tradución ao galego: Pilar Vilaboi Freire

गुलाबों को हाथ में लो

देखो, ये बस एक ही पल है। ज़रा ध्यान दो
 कैसे हरे रक्त वाली बसंत आती है।
 मौन में जो घटता है उस पर कुछ क्षण लिखने के लिए
 मैं अपनी पुस्तिका तैयार कर रही हूँ।
 शायद एक मंद पवन, शायद एक ठंडी मिस्त्राल हवा
 नरगिस, शाहतूस और पहाड़ी बादाम के पत्तों को
 यहाँ से वहाँ करेगी,
 गुलाबी तरसावा की महक को नगर-चौकों तक पहुँचाएगी,
 नए मकबরों पर, भूले हुआँ पर,
 और जिंदा व मरे हुआँ को याद करवाएगी कि इस मार्च के महीने में
 एक दिन होता है जिसे कवियों का दिन कहा जाता है। कविता का।
 टोलस्टोय ने पुनरुत्थान उपन्यास लिखा, एक सशक्त प्रविष्टि
 जिंदगी की ताकत और आदमी की महत्त्वाकांक्षाओं को आधार बनाकर,
 सब कुछ एक ही पृष्ठ पर, प्रथम।
 तो हाँ, उसे पढ़ो। क्योंकि अगर कवि को कुछ कहना ही है तो वो ये
 कि जीवन की आवृत्ति होती है व उसकी जगह का निर्माण होता है, और ये कि आदमी
 सारी कुदरत से लड़ते हैं। गौर करो, इस पर भी,
 पुश्किन संग्रहालय में ओडिलोन रेडोन का "बसंत":
 रूसी स्त्री, और अपरिमित पेड़ के नीचे निर्वस्त्र,
 अब आज इक्कीस मार्च के दिन और कुछ कहने की जरूरत नहीं।
 बहुत साल पहले ही मैंने लिख दिया था, इस बसंत,
 जब जयपत्र पनप रहे थे और अर्पित करते थे
 विजयी ताज। गुलाब ले लो
 इससे पहले कि पत्ते झड़ जाएं। पत्ते और किताब के पृष्ठ
 तजे जाते हैं कवि की भंगुर आशा पर।

ओल्गा शिरिनावस

अनुवाद : Sameer Rawal

Cogliete le rose

Guardate, è solo un attimo. Osservate
come esordisce la primavera dal sangue verde.
Preparo il mio quaderno per soffermarmi a scrivere
su questo fenomeno che arriva in silenzio.
Magari un vento lieve, magari un maestrale
scuoterà le foglie degli alberi dei rosari
dei gelsi e dei mandorli,
porterà il profumo dei giacinti nelle piazze,
sulle tombe recenti, su quelle dimenticate,
e rammenterà a vivi e morti che in questo mese di marzo
c'è un giorno riservato ai poeti. Alla poesia.
Tolstoj scrisse *Resurrezione*, il vigoroso preludio
alla vitalità e all'ambizione degli uomini,
tutto in una sola pagina, quella iniziale.
Oh, sì, leggetela. Perché se qualcosa il poeta deve dire
è che la vita ritorna e si fa largo, e che gli uomini
lottano contro ogni natura. Osservate, poi,
La primavera d'Odilon Redon al Museo Puškin:
la donna rosa e nuda sotto l'albero immenso.
e non c'è altro da dire in questo ventuno di marzo.
L'ho già scritta molti anni fa, questa primavera,
mentre i salici crescevano e offrivano
chiome rigogliose. Cogliete le rose
prima che si sfoglino. Foglie e fogli di libro
si abbandonano alla fragile speranza del poeta.

Olga Xirinacs

Traduzione di Francesco Ardolino

玫瑰都开好了

春便来到了我们中间，将绿色的血液流遍世界。
为此我特意准备了笔记本，
来记录这一静谧时分。
也许是一阵清风，也许是一股西北的气流，
吹动了丁香的叶子，
也吹动了黑桑和榛树的身体。
它还将风信子的香气吹到了广场，
也吹到了墓地上，这里的人们或是刚刚躺下，或已长眠许久。
它提醒着每一个活着或死去的人，三月里
有一天关于诗人和诗歌的节日。
托尔斯泰写出了复活，
直指生命的力量和人类的野心。
所有的一切都包含在一页纸里。请翻开首页，
阅读它。如果诗人所言只有一句最为清晰，
便是生命周而复始，留下印记。
而千百年来，人类与自然的抗争从未停息。
同样的，还有普希金博物馆里那幅奥迪隆·雷东的“春天”，
那个躺在巨树之下，玫瑰色的赤身女子。
三月二十一这一天，再多说一句都不合时宜。
许多年以前，我就已写下了这些。
这个春天里，当月桂日渐生长，开出丰满傲人的花冠，
趁着玫瑰还未凋零，何不将它摘下？
要知道，花叶与书页一样，
只沉湎于诗人脆弱的希望。

奥尔迦·希里纳克斯

汉译：颜雅培

Al rosaal tombon

Alajuube, waati datang dorong-nemu. Alakoroosi
sanjaano yele jambakerema ka dung ñameng.
n'ghan n'na walla dadaa fo n'si seferooke waatinding
ñing mañima kuwo meng kara daamuta yerengho kono.
A sikeeno fuñonding sumaa-ti, as keeno tonkolonbaa-ti
a be yirri lila fitool finjala,
ka moreraal finja, ka aveyanool jija
a be kasintool nooro sambalanang fo bamtabaa-to,
fo kaburu kutool kang aning kotomaal fanang,
asi kendool ning fureel mirayaa sayindi ñing mars karo kono
ko lungho sototale iye mung toola jokalalaal-la. Ikafo Jokaa la lungho.
Tolstoi ye *Resureksion* safeeletung, daafa kolenghol mengha ñitandi
hadamadinghool ye baluwo kanu ñaameng aning ila kato dandulaa,
aye wobe kamari kaita kilingho kan, sanjanoo.
Eh, nko, alakarang. Katunako ning kumoo tembeta, fo jokaa safeela le-si afo
neemo fele adunta foka a sidulaa-taa, watimeng hadamadinghool
be katoola ñafasongho-bela. Alakorisi, ñing doketengho,
wo sanjanoo meng Odilon Redon ya nunu Pushkin Museo kono :
rosa musoo balakesengho yirijubaa koto,
a mang jaare ka feng laakang ñing mars karo muwang ning kilingho
n'gha sefeelenung sanji dantaal kooma, ñing sanjaano,
waatomeng lawreelool be menkang aning ibe
mansanafool funtindikang. Al rosaal tombon
janning jambool be jolone-ibala. Kitaabo fitool ning jambool
fele yemankang jokaa safeela la jikitiña kooma.

Olga Xirinacs

Yelemandiroo : Saiba Bayo

Prenetz es ròses

Guardatz, non ei qu'un moment. Contemplatz
com entre era primauera de sang verda.
Premanisqui eth mèn quadèrn entà escriúer un moment
sus aguest fenomèn qu'arribe en silenci.
Dilhèu un aire leugèr, dilhèu un mistrau
botjarà es huelhes des lilàs d'Índia
des morères e des mates,
portarà era flaira des jacints enes places,
enes hòsses recentes, enes desbrembades,
e rebrembarà as vius e as mòrts qu'en aguest mes de març
i a un dia que ne diden des poètes. Dera poesia.
Tolstoi escriuec *Resurreccion*, era entrada valenta
ara fòrça deth víuer e ara ambicion des òmes,
tot en ua sola pagina, era prumèra.
Òh, liegetz-la, credetz-me. Perque se quauquarren a de dider eth poèta
ei qu'era vida torne e se hè pati, e qu'es òmes
luten contra tota natura. Contemplatz, tanben,
Era primauera, d'Odilon Redon en Musèu Pushkin:
era hemna ròsa e nuda ath dejós der arbe immens,
e que non cau díder arren mès en aguest dia vint-e-un de març.
Hè fòrça ans que la sò escrita, aguesta primauera,
quan es laurèrs possauen e auferien
corones victorioses. Prenetz es ròses
abans que se des-huelhen. Huelhes de jardin e de libre
s'abandonen ara esperança fragila deth poèta.

Olga Xirinacs

Revirada: Xavi Gutiérrez Riu

T'ikakunata hap'iy

Qhaway, huk ratullan. Qhawariy
imanata q'umir yawar primavera nisqa haykumuchkan.
Kamariyni qillqanayta huk ratulla qillqanaypaq
kayman rikhurispa ch'inlla chayamunqa.
Yaqapascha huk wayra sumaqlata, yaqapascha huk chirikhutu
t'ikakunata challmanta muyuchinqa,
murakunata abillana malkikunatapas,
panpa kunan q'apay hacintu kunata apanqa,
p'anpanakunaq kunallanranpaq, qunq'aykunapaq iman,
kay marsu killapi kan huk p'unchaw harawikuna
kawsaqkunamanta wañuqkunamanta uyarinqanku. Hawariymanta.
Tolstói *Resurrevvió*n nisqata qillqará, chay haykuynmi
kawsayta kallpachan runakunaq munarayaychikninta,
llapamta huk uya ch'ullapi, hukñiqin.
Aláy, ari, ñawichay. Imayrimaukunapas harawikuq parlasqanmi sumaq
kawsasqanchismi kutin hinallataq sitiwta ruwaykun, runakunataq
llapanku sayayrinku kawsay pachayman. Hawariykullay, hinallataq,
T'ika killa, Odilon Redon Musio Pushkin ninmanta:
warmi t'ika hatun sach'aq uraynimpi q'alaylla kachkan,
manan imatapas kay iskay chunka huqniyuq p'unchaw marsu killapi
parlakunmanchu.
askha watatayá qillqarani, kay t'ika killapi,
wakankuna wiñansaranku munaychiykuranku iman
chuku pillukuna atipaykuranku. T'ikakunata hap'i
yanqataq raphinaykunkuman. Liwruq ukhun kaynin uyankuna
hunchu'kuman qhasñu harawikuq suyakuyninta.

Olga Xirinacs

T'ikraq: Yolanda Huañec

Luați trandafirii

Uitați-vă, este doar o clipă. Priviți
cum intră primăvara cu sânge verde.
Îmi pregătesc caietul să scriu un pic
despre acest fenomen ce sosește-n tăcere.
Poate o boare ușoară, poate mistralul
o să clatine frunzele liliacului,
ale murilor și alunilor,
o să poarte parfum de zambile în piețe,
peste mormintele proaspete, peste cele uitate,
și-o să amintească celor vii și celor morți că în martie
este o zi ce este numită a poezilor. A poeziei.
Tolstoi a scris „Învierea”, intrarea năvalnică
în forța vieții și în ambiția oamenilor,
totul într-o singură pagină, prima.
Oh, da, citiți-o! Căci dacă-i dator poetul ceva să spună
e că viața revine și-și face loc și că oamenii
luptă împotriva întregii naturi. Priviți și
„Primăvara” lui Odilon Redon la Muzeul Pușkin:
femeia trandafir, goală, sub copacul imens,
și nimic nu mai trebuie spus în ziua de martie 21.
Am scris, cu ani mulți în urmă, primăvara aceasta,
când creșteau laurii și ofereau
cununi ale victoriei. Luați trandafirii
până nu se scutură. Petale și foi de carte
se-abandonează firavei nădejdi a poetului.

Olga Xirinacs

Traducere: Jana Balacciu Matei

ВІЗЬМІТЬ РОЗИ

Зачекайте, це лише на одну хвилину. Придивіться,
як входить весна зеленокрова.
Упоряджаю мій записник аби описати
цей феномен, що приходить нечутно.
Може легкий вітерець або містраль
порушить листя мелій,
шовковиць та ліщини,
принесе пахощі гіацинту на площі,
на свіжі могили і на забуті,
і нагадає живим і мертвим, що в цьому місяці березні
є день який називають днем поетів. Днем поезії.
Толстой написав Воскресіння, потужне начало
сили життя і амбіцій людей,
одразу ж і все на одній сторінці, першій.
О, так, прочитайте її. Якщо щось і варто сказати поету,
те що життя повертається і знаходить своє місце, а люди
борються проти всюдисущої природи. Подивіться також
на “Весну” Оділона Редона, в музеї Пушкіна:
білява і нага жінка під могутнім деревом,
і не варто казати нічого зайвого у цей день, двадцять першого
березня.
Я описала цю весну вже багато років тому,
поки лаври зростали і обдаровували
переможними вінцями. Візьміть рози,
поки ще не опали пелюстки. Листя і листки
покинуті на крихку надію поета.

Olga Xirinacs

Traducció de Andrii Antonovskyi

Jëlleen töör tööri rös yi

Xoleen, li yaggul doŋ.seetan leen
Ni cooroon ŋku deret bu xobbe di dugge.
Wajjal sama aluwa ngir bind ci diir bu gàtt
ci mbiir mi aksi ci selaaw
Mën ne peex, mën ne ngeelaw
xobbi garab gi di sedaar yi de,
ak garab gi di muryée, ak yu garab gi di àseel,
dina yobbu xettu yasint ci pénc yëpp,
ci sëgg yu yees yi, ci yiin fatte,
te di dina fattàli ni di dund ak jëwut yu que ci weru maars mi
Amna bës bu nu tudde taalif kat yi. Ci taalif bi.
Tolstoy bind na Dekki, dugg ak kàttan
dollek dund ak bëgg bëgge nit ni
Lepp ci been xët
Ceey, so, jàng leen ko. Ndax bu ame leen lu jar ba taalif kat wara wax
mo di dund day wendélu, ubbi yoonam, te nit ni
di xeex dëppowul ak càkk. Seetan leen, tamit
“Cooroon” nku, Odiloon Redon ci miise Puskin:
ndaw si di rös te futteko ci taatu garab gu yaa bi
Te jaarul wax dara rawatina ci bës bi di naar fukki fan ak been ci weru maars
Bind na ko ci att yu baari yi nu wessu
ci loorye di magg tamit di maye
ay teggane ndam. Jëlleen rös yi
bala ño jeebi. Xobb yi ak kayit yi moom seen bopp
Bayyi seen bopp ci yakkar gu ndaw bi nu am ci taalif kat bi.

Olga Cirinaks

Ki ku tekki di Abdu Mawa Njaay

Una iniciativa de:

Generalitat de Catalunya
**Institució
de les Lletres Catalanes**

ilc.cultura@gencat.cat
www.lletrescatalanes.cat

Organització de les Nacions
Unides per a l'Educació,
la Ciència i la Cultura

FCACU

Federació Catalana
d'Associacions i Clubs UNESCO
Membre de la Federació Europea d'Associacions, Centres i Clubs UNESCO

**Federació Catalana d'Associacions
i Clubs UNESCO**

i la participació de:

Serveis Territorials del Departament de Cultura, Biblioteques de Catalunya, Departament d'Ensenyament, Departament de Justícia, el Consorci per a la Normalització Lingüística, l'Institut Ramon Llull, el Gremi de Llibreters de Catalunya, l'Espai Llull a l'Alguer i la Fundació Catalana Síndrome de Down.

**Govern
de les Illes Balears**

© del poema, Olga Xirinacs

© del poema, Olga Xirinacs Roger Friedlein, Salem Zenia, Anna Crowe, Hesham Abu-Sharar, Maria Ohannesian, Xuan Bello, Carlos Vitale, Ann-Marie Holm-Nielsen, Gerardo Markuleta, Annie Bats, Pilar Vilaboi Freire, Sameer Rawal, Francesco Ardolino, Yan Yapei, Saiba Bayo, Xavi Gutiérrez Riu, Yolanda Huañec, Jana Balacciu Matei, Andrii Antonovskyi.

Disseny gràfic: www.victoroliva.com

Impressió: Vanguard Gràfic, SA

DL: B-5069-2016

